

ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ЗАГАЛЬНА ПЕДАГОГІКА»

Практичне заняття 1

Тема: «Педагогіка як наука. Її становлення та розвиток»

Мета – сприяти засвоєнню студентами теоретико-методологічних підходів до вивчення педагогічних наук, предмета, основних понять та категорій педагогіки; навчити їх здійснювати категорійний аналіз базових понять; сприяти розвитку педагогічного мислення майбутніх соціальних педагогів.

Основні поняття: педагогіка, предмет вивчення педагогіки, категорія, виховання, освіта, навчання, розвиток, методологія науки, методологічні основи педагогіки, структура педагогічної науки, міжпредметні зв'язки.

План

1. Педагогіка як наука, етапи розвитку педагогіки.
  - Дайте визначення поняттю «педагогіка», поясніть його значення.
  - Охарактеризуйте функції педагогіки як науки.
  - Стадії розвитку педагогіки
2. Предмет і основні категорії педагогіки
  - Охарактеризуйте об'єкт та предмет дослідження педагогіки
  - Охарактеризуйте зміст поняття «виховання»
  - Охарактеризуйте зміст понять «освіта» та «навчання»
  - Дайте визначення поняттям «самоосвіта», «самовиховання», «перевиховання», «розвиток особистості»
  - У чому ви вбачаєте зв'язок між вихованням, навчанням та освітою?
3. Охарактеризуйте систему педагогічних наук
4. Зв'язок педагогіки з іншими науками
  - З якими науками пов'язана педагогіка?
  - Аргументуйте твердження: науково-природничою основою педагогіки є психологія та фізіологія.
5. Логіка і методика педагогічних досліджень
  - Розкрийте сутність методів педагогічних досліджень: бесіда, анкетування, вивчення документації
  - У чому полягає відмінність між такими методами педагогічного дослідження як тестування та анкетування?
  - Розкрийте зміст методу педагогічного спостереження.
  - Охарактеризуйте експеримент як метод педагогічного дослідження

Завдання для практичного виконання

1. Заповніть наступну таблицю, порівнюючи афінську і спартанську системи освіти.

	Афіни	Спарта
Мета освіти.		
Ступінь поширеності даного типу освіти серед населення держави.		

Навчальні заклади.		
Основні методи навчання та виховання.		
Ступінь і форми впливу на наступний розвиток європейської освіти.		

2. Висловіть свою думку стосовно твердження «Magister dixit» («учитель сказав»). Таким був вирішальний аргумент у середньовічних спорах і диспутах. У той час слово вчителя було остаточним. Добре це чи погано? Якщо погано, то що може бути таким вирішальним аргументом у сучасній педагогіці?

Практичне заняття 2 Тема: «Система освіти України»

План

1. Завдання та принципи побудови системи середньої освіти в Україні.
2. Види освіти в Україні.
3. Форми здобуття освіти.
4. Структура освіти в Україні:
  - 4.1. Дошкільна освіта
  - 4.2. Повна загальна середня освіта (дошкільна, початкова, базова середня, профільна середня)
  - 4.3. Позашкільна освіта
  - 4.4. Спеціалізована освіта
  - 4.5. Професійна освіта
  - 4.6. Фахова передвища освіта
  - 4.7. Вища освіта
5. Нормативно-правове регулювання системи середньої освіти в Україні.
6. Поняття про заклади загальної середньої освіти та їх типи.

Завдання для практичного виконання

Зробити порівняльну характеристику рівнів освіти в Україні (представити у вигляді таблиці).

Рівень освіти	Мета	Ключові компетентності, що формуються	Типи закладів освіти	Характеристика
Повна загальна середня				
<i>початкова освіта</i>				
<i>базова середня освіта</i>				
<i>профільна середня освіта</i>				
Позашкільна освіта				
Професійна (професіно-технічна освіта)				

<i>Фахова передвища освіта</i>				
<i>Вища освіта</i>				

Практичне заняття 3

Тема: «Розвиток, соціалізація та виховання особистості»

Мета – формувати у студентів уміння виявляти та аналізувати потенційні можливості розвитку школярів, проектувати засоби розвитку особистості у навчально-виховному процесі.

Основні поняття: розвиток, види розвитку, формування, людина, особистість, індивідуальність, спадковість, задатки, акселерація, фактори розвитку

План

1. Охарактеризуйте види і форми здобуття освіти в Україні.
2. Дайте характеристику дошкільних виховних закладів.
3. Вкажіть основні завдання загальноосвітніх навчальних закладів.
4. Охарактеризуйте сутність та зміст професійно-технічної освіти.
5. Дайте характеристику системи вищої освіти в Україні.
6. Розвиток особистості як педагогічна проблема.
7. Вплив типу темпераменту на навчання й виховання особистості.
8. Фактори соціалізації та формування особистості.
9. Самовиховання в структурі процесу формування особистості.

Завдання для практичного виконання

1. Опишіть основні особливості учнів із вираженими типами темпераменту (3-5 особливостей) та розробіть рекомендації для вчителя по роботі з такими учнями (3-5 рекомендацій) (2 бали):

Тип темпераменту	Основні особливості	Рекомендації щодо роботи
Холеричний	<i>Наприклад: Захоплюючись чимось, починають працювати з повною віддачею, але швидко втрачають інтерес</i>	<i>Наприклад: Враховувати позитивне ставлення до всього нового</i>
Сангвінічний		
Флегматичний		
Меланхолійний		

2. Обґрунтуйте свою позицію стосовно тверджень (2 бали):

Обдаровані діти мають вчитися:

- а) у загальних класах, а свої таланти проявляти поза школою;
- б) у спеціалізованих школах, класах;
- в) у звичайних класах, але за окремими програмами.

3. Проаналізуйте педагогічну ситуацію (3 бали).

Марину, ученицю 5-го класу, не впізнати. Стала роздратованою, байдужою до всього, пише абияк, нікого не слухає, розмовляє різко. Причина в тому, що її не включили до списку тих, хто виступатиме на концерті. З раннього дитинства Марині говорили, що вона музикально обдарована, її чекають успіх, слава. На уроках співу у

початкових класах дівчина отримувала відмінні оцінки, співала у хорі. І ось з'явилась щаслива можливість виступити перед публікою, а вчителька перекреслила всі надії учениці.

Які причини непорозуміння, що виникли між учителькою та ученицею? Розробіть план бесіди з Мариною.

Рівень прагнень особистості ефективно впливає на її розвиток, коли:

а) рівень прагнень нижчий від можливостей особистості;

б) рівень прагнень збігається з потенціальними можливостями особистості;

в) рівень прагнень вищий від можливостей особистості.

Відповідь обґрунтуйте.

Практичне заняття 4

Тема: «Загальні методи виховання»

Мета – дати уявлення про класифікацію методів виховання, встановити характер взаємозв'язку між ними; проаналізувати шляхи вдосконалення методів виховання, застосування їх при розв'язуванні педагогічних ситуацій, а також формувати навички аналізу, уміння порівнювати, узагальнювати, робити самостійні висновки.

Основні поняття: методи виховання, засоби виховання, прийоми виховання, напрями виховання

План

1. Поняття методу, прийому та засобу виховання.
2. Класифікація методів виховання.
  - 2.1. Методи формування свідомості
  - 2.2. Методи організації діяльності, спілкування і формування досвіду суспільної поведінки
  - 2.3. Методи стимулювання діяльності і поведінки

Завдання для практичного виконання

1. Підготувати доповідь на одну із тем:

- Методика виховання М. Монтесорі. Дитина повинна вирішувати сама.
- Методика Рудольфа Штайнера. Вольфдорська педагогіка.
- Методика Глена Домана. Як виховати генія.
- Система виховання Нікітіних. Мінімум опіки – максимум любові.

2. Визначте критерії вихованості сучасної особистості (7–10 критеріїв) та охарактеризуйте кожен із них. Заповніть таблицю:

Критерій	Характеристика
<i>Наприклад: Чесність</i>	<i>Наприклад: Правдивість, щирість, виконання обіцянок, нетерпимість до брехні, крадіжки, обману, добровільне визнання своїх помилок, готовність не приховувати дійсний стан справ.</i>

3. Скористуйтесь власним досвідом навчання в школі і опишіть педагогічну ситуацію, в якій мало місце використання методів виховання (вдале чи невдале) і проаналізуйте її.

Практичне заняття 5

Тема: «Види та форми виховання»

Мета – охарактеризувати види та форми виховного процесу, визначити шляхи вдосконалення форм виховання.

Основні поняття теми: процес виховання, форми організації процесу виховання, генезис, види виховання.

План

1. Поняття про форми організації виховного процесу.
2. Розумове виховання особистості учня.
3. Виховання фізичної культури особистості.
4. Формування основ моральної культури особистості.
5. Формування етичної та естетичної культури особистості.
6. Патріотичне та інтернаціональне виховання учня.
7. Трудове виховання та професійна орієнтація особистості учня.
8. Економічне виховання особистості учня.

Завдання для практичного виконання

Охарактеризуйте один із напрямів виховання (завдання виконується в групах, до складу яких входять 2-3 студенти);

- 1) Розумове
- 2) Моральне
- 3) Екологічне
- 4) Статеве
- 5) Громадянське
- 6) Правове
- 7) Трудове
- 8) Економічне
- 9) Естетичне
- 10) Фізичне

Підготуйте презентацію (8-10 слайдів) одного із запропонованих напрямів виховання за *схемою*:

1. Підібрати графічне представлення напрямку (емблема, символ тощо).
2. Основні завдання та кінцева мета.
3. Шляхи реалізації в умовах сучасної школи.
4. Труднощі в реалізації завдань.
5. 2-3 приклади з власного шкільного життя щодо реалізації обраного напрямку виховання.

Практичне заняття 6

Тема: «Суб'єкти і об'єкти виховного процесу»

Мета – з'ясувати основні категорії та поняття професійної діяльності вчителя; створити у студентів початкову позитивну установку на формування особистості вчителя; розвинути мотивацію до набуття педагогічної професії; розкрити соціальну роль і функції вчителя, специфіку його діяльності, вимоги до нього з боку суспільства. осмислення принципу колективної організації життєдіяльності школярів у педагогічному процесі.

Основні поняття теми: особистість, виховання, колектив, дитячий колектив, гармонійний розвиток, самоврядування, класний керівник, громадські організації, професія, спеціальність, кваліфікація, педагогічна майстерність, педагогічна техніка, професіограма.

План

1. Сутність і зміст педагогічної професії
2. Характеристика понять "педагогічна професія", "педагогічна спеціальність" і "педагогічна кваліфікація".
3. Види педагогічної діяльності вчителя.
4. Функції вчителя.
5. Особливості педагогічної професії (позитивні та негативні сторони).
6. Структура педагогічної діяльності.
7. Компоненти педагогічної діяльності.
8. Поняття про стиль педагогічної діяльності.
9. Типи особистості вчителя.
10. Поняття «педагогічний імідж».
11. Вимоги до особистості вчителя.
12. Професіограма вчителя.
13. Права та обов'язки педагогічних працівників.

Завдання для практичного виконання

1. Опишіть одного з педагогів, які Вас навчали в школі, проаналізувавши його професійні якості. Визначити, які здібності переважали, який компонент педагогічної діяльності здійснювався педагогом з найбільшим успіхом. Які особистісні риси виступали найбільш помітно?

2. Які педагоги справили на вас у школі найбільший виховний вплив і завдяки чому?

3. Поєднайтеся в пари й за допомогою діалогу спробуйте вирішити перераховані педагогічні конфліктні ситуації. Запропонуйте способи попередження перерахованих конфліктних ситуацій.

3.1. Учитель дає учневі завдання, а той не хоче його виконувати і при цьому заявляє: «Я не хочу це робити». Якою має бути реакція вчителя?

3.2. Учень говорить учителеві: «Мені не подобається те, що Ви говорите і пояснюєте на занятті». Якою повинна бути відповідь учителя?

3.3. Ви почали проведення уроку, всі учні заспокоїлися, настала тиша, і незабаром у класі хтось голосно засміявся. Коли Ви, на встигнувши нічого сказати, здивовано подивилися на учня, який засміявся, він, дивлячись Вам прямо у вічі,

заявив: “Мені завжди смішно дивитися і хочеться сміятися, коли Ви починаєте вести заняття”.

Практичне заняття 7

Тема: «Педагогічне спілкування»

Мета – визначити сутність і характеристики понять «педагогічне спілкування», «професійно-педагогічна комунікація», навчитись використовувати різні стилі педагогічного спілкування, засвоїти шляхи конструктивного вирішення педагогічних конфліктів.

Основні поняття теми: спілкування, педагогічне спілкування, професійно-педагогічна комунікація, суб’єкти педагогічного спілкування, вербальне спілкування, невербальне спілкування, стиль педагогічного спілкування, педагогічний конфлікт.

План

1. Поняття «педагогічне спілкування», «професійно-педагогічна комунікація».
2. Функції та структура педагогічного спілкування.
3. Засоби педагогічного спілкування, їх характеристики.
4. Стилi педагогічного спілкування.
5. Розв’язання та усунення педагогічних конфліктів.

Завдання для практичного виконання

Опишіть і проаналізуйте конфліктну педагогічну ситуацію.

Алгоритм виконання завдання:

- 1) Самостійно описати певну конфліктну педагогічну ситуацію.
- 2) Проаналізувати конфліктну ситуацію відповідно до плану:
  - ✓ назвати суб’єктів конфліктної ситуації; вказати, хто став ініціатором конфлікту;
  - ✓ виявити причину(и) конфлікту (можливі групи причин: матеріально-технічні, ціннісно-орієнтаційні, фінансово-організаційні, управлінсько-особистісні, соціально-демографічні, соціальнопсихологічні);
  - ✓ вказати тип конфлікту (наприклад: конфлікти, породжені перепонами в досягненні цілей спільної діяльності; конфлікти, породжені перепонами в досягненні особистих цілей; конфлікти, спричинені протидією окремих людей соціальним нормам; особистісні конфлікти, зумовлені несумісністю індивідуальних психологічних рис / фахові конфлікти, конфлікти сподівань, конфлікти особистих інтересів);
  - ✓ описати можливе вирішення конфлікту відповідно до однієї зі стратегій (унікнення, пристосування, примушення, компроміс, співробітництво);
  - ✓ перерахувати способи попередження конфлікту на стадії передконфліктної ситуації.

Практичне заняття 8

Тема: «Дидактика як наука. Процес навчання. Мотивація учіння»

Мета – визначити зміст поняття «дидактика» в різні історичні періоди, ознайомитися із основними елементами дидактичної системи та функціями процесу навчання, визначити структуру діяльності вчителя.

Основні поняття: дидактика, процес навчання,

План

1. Охарактеризувати основні дидактичні категорії (освіта, навчання (різні підходи до визначення поняття), процес навчання, учіння, викладання саморозвиток).
2. Розкрити зміст поняття «Дидактична система».
3. Освітня функція процесу навчання.
4. Розвивальна функція процесу навчання.
5. Виховна функція процесу навчання.

Завдання для практичного виконання

Написати розгорнуте есе на тему «Шляхи підвищення рівня навчальної мотивації учнів».

Вимоги до роботи:

Обсяг есе – до 3 сторінок формату А4, шрифт Times New Roman, кегель 14 pt з інтервалом 1,5 між рядками, з відступами від країв аркуша по 2 см зліва та згори і по 1,5 см знизу та справа. У разі використання літератури та інших джерел посилання на них обов'язкове.

При написанні есе слід дотримуватися такого порядку викладу:

1. Актуальність проблеми.
2. Теза. Студент повинен чітко сформулювати тезу, яку він хоче довести або спростувати..
3. Пояснення суті даної тези.
4. Особисте ставлення до висунутих положень.
5. Висновок.

Критерії оцінювання есе:

- **релевантність** (есе повинно відповідати темі та повністю розкривати питання. При розкритті теми студент може використовувати конкретні приклади або ж власні розмірковування);

- **оригінальність та самостійність** (незалежність та спроби автора розкрити тему в контексті власної позиції, самостійність у пошуку інформації. Цитування, використання або повторення чужого тексту (навіть у зміненому вигляді) без наявності посилання буде розцінено як плагіат);

- **логічність** (есе має бути єдиним і логічно зв'язним текстом. Студент висуває певну тезу й потім підкріплює і розвиває її за допомогою аргументів (можливо, аргументів за і проти) і посилань на ті чи інші джерела. Якщо у роботі буде міститися набір розрізнених і погано обґрунтованих тверджень, то вона отримає низький бал за даним критерієм).

Практичне заняття 9

Тема: «Закони, закономірності та принципи навчання»

Мета – засвоїти сутність основних законів і закономірностей навчання, навчитися визначати принципи та правила навчання, що реалізуються в конкретних навчальних ситуаціях.

Основні поняття: принципи навчання, правила навчання, педагогічний закон, закономірності навчання.

План

1. Закони навчання (активності, відповідності, ієрархії, єдності навчання і розвитку, навчання і виховання).
2. Закономірності навчання.
3. Принципи навчання.
4. Розкрийте зміст «золотого» правила дидактики за Я.-А. Коменським.

Завдання для практичного виконання

1. Визначте, які принципи навчання актуалізуються в описаних нижче ситуаціях (науковості, доступності, свідомості та активності, наочності, міцності, систематичності та послідовності, відповідності навчання індивідуальним та віковим особливостям учнів, єдності навчання та виховання, зв'язку теорії з практикою):

а) учитель пояснював новий матеріал простою, зрозумілою мовою, враховуючи різницю у швидкості сприйняття, інтересах, життєвому досвіді школярів;

б) на уроці вчитель регулярно звертається до учнів із запитаннями щодо порівняння, узагальнення матеріалу, просить встановити причинно-наслідкові зв'язки між засвоєними фактами, наприкінці вивчення кожної теми проводить міні-контрольну роботу;

в) з метою заохочення своїх учнів до читання творів класиків світової літератури вчителька присвятила одне із занять перегляду художнього фільму «Анна Кареніна»;

г) наприкінці вивчення кожної теми вчитель дає учням завдання скласти графічне представлення або опорний конспект змісту вивченого;

д) для вивчення будови клітини учні використовували на уроці біології мікроскопи та вносили отримані дані у спеціально розроблені бланки;

є) на першому уроці нової для учнів дисципліни вчителька попросила їх дати відповідь на запитання: «У чому полягає цінність вивчення цієї дисципліни саме для Вас?»; отримані відповіді вона проаналізувала й намагалася врахувати інтереси кожного з учнів у процесі подальшого навчання;

ж) результати дослідження, проведеного в рамках вивчення дисципліни «Соціологія» учнями 11-А класу, були використані для покращення харчування учнів старших класів загальноосвітньої школи № 1;

з) на зухвалу заяву учня про те, що він не буде виконувати запропоновані вчителем завдання, учителька запропонувала йому самому обрати та виконати завдання з підручника;

і) на уроці фізичної культури після загальної розминки вчитель об'єднував дітей із паралелі 5-х класів на невеличкі підгрупи в залежності від інтересів учнів до виконання тієї чи іншої фізичної вправи.

2. Проаналізуйте шкільний підручник (предмет на вибір) з погляду реалізації в ньому принципів навчання: систематичності та послідовності, наочності, ґрунтовності, зв'язку навчання з практикою.

Практичне заняття 10

Тема: «Зміст освіти в національній школі»

Мета – ознайомитися з поняттями змісту освіти та загальною структурою поняття; встановити характер взаємозв'язку між компонентами змісту освіти; проаналізувати шляхи удосконалення змісту освіти в Україні.

Основні поняття: зміст освіти, знання, уміння, навички, початковий план, навчальна програма, підручник, посібник, загальна освіта, політехнічна освіта, професійна освіта.

План

1. Поняття про зміст загальної середньої освіти та його структуру.
2. Характеристика навчальних планів, програм і підручників.
3. Взаємозв'язок загальної, політехнічної та професійної освіти.
4. Стратегія відбору та структурування змісту освіти під час підготовки вчителя до уроку.

Завдання для практичного виконання

1. Сформулюйте вимоги до змісту сучасної освіти (обґрунтуйте відповідь).
2. Охарактеризуйте основні тенденції розвитку сучасної шкільної освіти в Україні.

Практичне заняття 11

Тема: «Методи і технології навчання»

Мета – засвоїти характеристики сучасних методів навчання, встановити характер зв'язку між ними, навчитися визначати доцільність застосування певного методу навчання в конкретній навчальній ситуації.

Основні поняття: метод, методологія, методи навчання, технології навчання.

План

1. Поняття «метод навчання», «технологія навчання». Класифікація методів і технологій навчання.
2. Характеристика методів стимулювання й мотивації навчання.
3. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
4. Методи самоконтролю та взаємоконтролю в навчанні.

Завдання для практичного виконання

1. Вирішіть педагогічну задачу.

На уроці природознавства вчитель пропонує дітям прослухати казку: «Подружилися якось жаба, кріт та ластівка. Та такими друзями стали – нерозлийвода. Всюди вони поряд, усі справи спільно роблять. От одного разу домовилися тварини, що ніколи не розлучатимуться, житимуть разом. Але де саме? Жаба, виявляючи свою гостинність, запрошувала всіх до себе, на болото. Кріт пропонував і підземне царство.

Ну, а ластівка кликала в повітря, на простір, де багато світла і тепла. Розгубилися друзі – що ж вибрати, де жити? І дійшли вони спільної думки: щоб не образити нікого, поживуть скрізь потроху, а потім і вирішать, де краще. Спершу подалися тварини на водойму. Жаба від задоволення аж виспівувала, розхвалюючи своє болото. Але...»

Далі вчитель пропонує продовжити історію і ставить запитання до учнів: Як ви гадаєте, чи сподобалося жити на болоті кроту та ластівці? Чому? Як почувалася ластівка і жаба під землею? Чим закінчилася для крота і жаби спроба політати? Де, на Вашу думку вирішили жити тварини? Чому? Як пристосувалися до життя кріт під землею, а жаба у воді? Яке середовище придатне для життя ластівки.

А. Які методи навчання використовує вчитель?

Б. Обґрунтуйте доцільність використання цих методів, навчання.

2. Заповніть таблицю, визначивши характеристики одного з методів навчання.

Метод навчання	
Визначення	
Мета	
Критерії ефективності	
Різновиди	
Методика проведення	
Переваги	
Обмеження	

3. Проаналізувати одну із запропонованих педагогічних технологій (обов'язкова наявність презентації):

1. ігрові технології
2. інформаційні технології
3. технологія дистанційного навчання
4. технології інтерактивного навчання
5. тренінгові технології
6. особистіно-орієнтоване навчання
7. програмоване навчання
8. технології розвивального навчання
9. технологія проблемного навчання

Орієнтовна схема аналізу обраної технології:

1. Сутність реалізації технології.
2. Переваги технології при викладанні історичних дисциплін.
3. Можливі труднощі застосування технології при викладанні історичних дисциплін.
4. Особливості діяльності вчителя при підготовці та проведенні уроків з використанням означеної технології .

*Завдання виконується групами, до складу яких входять 2-3 студенти

Практичне заняття 12
Тема: «Види й форми організації навчання»

План

1. Поняття «форма організації навчання».
2. Класифікація форм навчання.
3. Види навчання.
4. Класно-урочна система навчання.
5. Інноваційні форми організації навчання в сучасному закладі освіти

Завдання для практичного виконання

1. Заповніть таблицю, визначивши сутність, переваги та недоліки організаційних форм навчання.

Форма навчання	Сутність	Переваги	Недоліки
Класно-урочна			
Белл-ланкастерська			
Мангеймська			
Дальтон-план			
Бригадно-лабораторна			
План Трампа			

2. Заповніть таблицю, визначивши характеристики однієї з форм навчання.

Форма навчання	
Визначення	
Мета	
Критерії ефективності	
Різновиди	
Методика проведення	
Переваги	
Обмеження	

Практичне заняття 13

Тема: «Урок як основна форма організації навчання у сучасній школі»

План

1. Поняття про урок як основну форму організації навчання в школі.
2. Вимоги до сучасного уроку.
3. Класифікація типів уроків.
4. Схема аналізу уроку.
5. Підготовка вчителя до уроку.

Завдання для практичного виконання

1. Заповніть таблицю, визначивши вимоги до сучасного уроку:

Загальнопедагогічні вимоги	Дидактичні вимоги	Гігієнічні вимоги	Психологічні вимоги

2. Визначте прийоми та методи роботи на кожному з етапів уроку. Заповніть таблицю:

Етапи уроку	Прийоми та методи роботи
Організаційний момент	<i>Наприклад: вступне слово вчителя, мотивуючі ситуації</i>
Перевірка домашнього завдання	
Актуалізація опорних знань	
Формулювання мети й завдань уроку	
Мотивація навчальної діяльності	
Вивчення нового матеріалу	
Закріплення нового матеріалу	
Підсумки уроку	
Домашнє завдання	

Практичне заняття 14

Тема: «Контроль, оцінка та корекція навчально-пізнавальної діяльності учнів»

План

1. Суть і основні види контролю успішності учнів.
2. Форми і методи контролю.
3. Оцінка результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів
4. Методичні функції контролю та перевірки навчальної діяльності.
5. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів.
6. Неуспішність учнів: причини та шляхи подолання.

Завдання для практичного виконання

Визначте типові помилки при оцінюванні навчальної успішності учнів, а також способи попередження й подолання цих помилок. Заповніть таблицю:

Помилки в оцінюванні	Попередження помилок	Подолання помилок
<i>Наприклад: Завищення оцінки через урахування попередніх успіхів учня</i>	<i>Наприклад: Неупереджене ставлення до учнів</i>	<i>Наприклад: Розведення словесної оцінки та відмітки</i>